

การควบคุมเกษียณอายุ

ความหมาย

เกษียณอายุ คือ การที่ข้าราชการต้องพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เป็นการออกจากราชการโดยผลของกฎหมาย

ในปัจจุบันพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.2494 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้ข้าราชการที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์แล้วจะต้องพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์นั้น

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 มาตรา 8 มาตรา 12 มาตรา 112 มาตรา 120
2. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.2494 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 19 มาตรา 20 มาตรา 21
3. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร 1006/ว 9 ลงวันที่ 4 พฤษภาคม 2547 เรื่องการควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการ
4. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0403/ว 53 ลงวันที่ 3 สิงหาคม 2514

สาระสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535

มาตรา 8(14) ก.พ.มีอำนาจหน้าที่พิจารณาแก้ไขระเบียบประวัติเกี่ยวกับวัน เดือน ปีเกิด และการควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการพลเรือน

มาตรา 12(11) สำนักงาน ก.พ. มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาทะเบียนประวัติและการควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการพลเรือน

มาตรา 112(2) ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการเมื่อพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา 120 การออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งตั้งแต่ระดับ 10 ขึ้นไป ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง นับแต่วันออกจากราชการ

2. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.2494 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา 19 ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่อายุ 60 ปีบริบูรณ์...

มาตรา 20 ให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน เป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการ เว้นแต่

(1) ข้าราชการสังกัดกระทรวงกลาโหม ให้กระทรวงกลาโหมเป็นเจ้าหน้าที่

(2) ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ให้กระทรวงยุติธรรมเป็นเจ้าหน้าที่

(3) ข้าราชการครู ให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นเจ้าหน้าที่

นอกจากนี้ กฎหมายเกี่ยวกับข้าราชการบางประเภท ยังระบุเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุไว้ด้วย เช่น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ.2518 ได้กำหนดให้คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) เป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.2521 ได้กำหนดให้คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) เป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุ เป็นต้น

มาตรา 21 ก่อนสิ้นเดือนสุดท้ายของปีงบประมาณทุกปี ให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุข้าราชการตามมาตรา 20 ยื่นบัญชีรายชื่อข้าราชการผู้มีสิทธิจะได้รับบำเหน็จบำนาญเนื่องจากการเกษียณอายุตามมาตรา 19 มาตรา 19 ทวิ และมาตรา 19 ตรี ในปีงบประมาณถัดไปต่อเจ้ากระทรวงของผู้นั้นและกระทรวงการคลัง เว้นแต่ในกรณีของข้าราชการตุลาการ และข้าราชการอัยการ ซึ่งจะพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการ หรือข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ หรือหกสิบห้าปีบริบูรณ์ แล้วแต่กรณี ให้ยื่นบัญชีรายชื่อก่อนสิ้นปีงบประมาณดังกล่าวไม่น้อยกว่าหกสิบวัน

ในกรณีที่มีการต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการผู้ใด ให้เจ้ากระทรวงแจ้งไปให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุทราบ และให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุแจ้งต่อไปยังกระทรวงการคลัง

(มาตรา 21 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ 18) พ.ศ.2543)

3. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร 1006/ว 9 ลงวันที่ 4 พฤษภาคม 2547 เรื่องการควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการ

ก.พ. มีมติมอบหมายให้ อ.ก.พ.กรม อ.ก.พ.ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และ อ.ก.พ.ส่วนราชการที่ทำหน้าที่ อ.ก.พ.กรมทำการแทน ก.พ. ในอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการดังต่อไปนี้

(1) ดำเนินการยื่นบัญชีรายชื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญซึ่งจะมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ในปีงบประมาณถัดไปต่อเจ้ากระทรวงของผู้นั้น และกระทรวงการคลัง

(2) การยื่นบัญชีรายชื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ซึ่งจะมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ในปีงบประมาณถัดไปของข้าราชการในส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง ให้ยื่นต่อกระทรวงการคลัง

(3) การยื่นบัญชีรายชื่อข้าราชการพลเรือนในพระองค์ผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ซึ่งจะมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ในปีงบประมาณถัดไปและที่ได้รับการต่อเวลาราชการ ให้ยื่นต่อกระทรวงการคลัง

ทั้งนี้ การยื่นบัญชีรายชื่อข้าราชการตามข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3 ให้ยื่นก่อนสิ้นเดือนกันยายนของปีงบประมาณทุกปี

(4) เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3 แล้ว ขอให้ส่งบัญชีรายชื่อที่แจ้งกระทรวงการคลังไปยังสำนักงาน ก.พ. จำนวน 1 ชุด พร้อมแผ่น Diskette เพื่อประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย มาตรการ เป้าหมาย และขนาดกำลังคนภาครัฐ รวมทั้งติดตามประเมินผลการเกษียณอายุในภาพรวมต่อไป

สำหรับบัญชีรายชื่อข้าราชการพลเรือนผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ซึ่งจะมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ... ปรากฏตามเอกสารแนบท้าย

4. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0403/ว 53 ลงวันที่ 3 สิงหาคม 2514 เรื่อง วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษพ้นจากราชการ เพราะครบเกษียณอายุ

สรุปได้ว่าให้ประกาศรายชื่อผู้ซึ่งจะต้องออกจากราชการเพราะครบเกษียณอายุโดยไม่จำเป็นต้องออกคำสั่ง

วิธีการนับอายุบุคคลในปัจจุบัน

1. ได้มีมติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0205/ว 42 ลงวันที่ 13 มีนาคม 2538 มีมติให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2509 เรื่องการนับเวลาราชการของผู้ที่จะมีอายุครบ 60 ปี และหลักเกณฑ์การคำนวณเกษียณอายุราชการตามนัยหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร 0403/ว 83 ลงวันที่ 14 กันยายน 2509 และให้ถือปฏิบัติการนับอายุบุคคลและการพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามนัยหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0513/ว 58 ลงวันที่ 6 พฤษภาคม 2537 เรื่องการนับอายุบุคคล

2. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0513/ว 58 ลงวันที่ 6 พฤษภาคม 2537 เรื่องการนับอายุบุคคล ให้ถือปฏิบัติในการนับอายุบุคคลตามนัยตามมาตรา 16 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ที่แก้ไขใหม่และใช้บังคับในปัจจุบัน) ซึ่งบัญญัติว่า “การนับอายุบุคคลให้เริ่มนับตั้งแต่วันเกิด... ฯลฯ” โดยให้เริ่มนับสำหรับบุคคลที่เกิดในวันที่ 1 ตุลาคม 2477 จะมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ในวันที่ 30 กันยายน 2537 และต้องพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญในวันที่ 1 ตุลาคม 2537 ส่วนผู้ที่เกิดวันที่ 1 ตุลาคม 2478 และวันที่ 1 ตุลาคม ของปี ต่อ ๆ ไป ก็ให้ถือหลักการนับอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ และพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามนัยดังกล่าวข้างต้น

วิธีการนับอายุบุคคลในปัจจุบันแตกต่างจากการนับอายุบุคคลในอดีตอย่างไร

เดิมการนับอายุบุคคลถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2509 คือ มีให้นับวันเกิดเป็นวันแรกแห่งการคำนวณอายุ ซึ่งเป็นไปตามมาตรา 158 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งใช้อยู่ในขณะนั้น ดังนั้น ผู้ที่เกิดในวันที่ 1 ตุลาคม 2449 จะต้องเริ่มนับอายุตั้งแต่วันที่ 2 ตุลาคม 2449 และจะมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ในวันที่ 1 ตุลาคม 2509 จึงทำให้สามารถ รับราชการต่อไปได้อีก 1 ปี จนถึงวันที่ 30 กันยายน 2510 และพ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุ

ในวันที่ 1 ตุลาคม 2510 เพราะมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ พ.ศ.2494 และที่แก้ไขเพิ่มเติมบัญญัติว่า “ข้าราชการซึ่งมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอันพ้นจากราชการ เมื่อสิ้นปีงบประมาณที่อายุ 60 ปีบริบูรณ์...”

แต่สำหรับการนับอายุบุคคลในปัจจุบันตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2538 ให้นำตามมาตรา 16 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งตรวจชำระใหม่และใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งกำหนดว่า การนับอายุของบุคคลให้เริ่มนับแต่วันเกิด... จึงเป็นการนับเร็วขึ้นกว่าเดิม 1 วัน ดังนั้น ผู้ที่เกิดในวันที่ 1 ตุลาคม จะมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ในวันที่ 30 กันยายน และต้องพ้นจากราชการเพราะครบเกษียณอายุในวันรุ่งขึ้นคือวันที่ 1 ตุลาคม ไม่มีโอกาสได้รับราชการต่อไปอีก 1 ปี เหมือนหลักเกณฑ์เดิมอีกต่อไป

วิธีคำนวณวัน เดือน ปีเกิด ที่อายุครบ 60 ปีบริบูรณ์

วิธีคำนวณวัน เดือน ปี ที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ มี 2 วิธีดังนี้

1. ใช้ 60 บวก พ.ศ.เกิด (ยกเว้นผู้ที่เกิดเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ และ มีนาคม ก่อนปี พ.ศ.2484)

ตัวอย่าง ผู้ที่เกิดวันที่ 1 มิถุนายน 2492 จะมีอายุครบ 60 ปี เมื่อใด

วิธีคิด ให้เอา 60 บวก 2492 (พ.ศ.เกิด) ซึ่งจะได้เป็น พ.ศ.2552

คำตอบ ผู้นี้จะมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ในวันที่ 31 พฤษภาคม 2552

2. ใช้ 61 บวก พ.ศ.เกิด (สำหรับผู้ที่เกิดเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ และ มีนาคม ก่อนปี พ.ศ.2484)

ตัวอย่าง ผู้ที่เกิดวันที่ 10 มีนาคม 2480 จะมีอายุครบ 60 ปี เมื่อใด

วิธีคิด ให้เอา 60 บวก 2480 (พ.ศ.เกิด) ซึ่งจะได้เป็น พ.ศ.2541

คำตอบ ผู้นี้จะมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ในวันที่ 9 มีนาคม 2541

เหตุที่ใช้ 61 บวก สำหรับผู้ที่เกิดเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ และ มีนาคม ก่อนปี พ.ศ.2484 ก็เพราะแต่เดิมนั้น วันขึ้นปีใหม่ของไทยถือวันที่ 1 เมษายน เดือนเมษายนจึงเป็นเดือนที่ 1 ของปี เดือนพฤษภาคม เป็นเดือนที่ 2 เดือนสุดท้ายหรือเดือนที่ 12 ของปีคือเดือนมีนาคม ต่อมาทางราชการพิจารณาเห็นว่า เพื่อให้วันปีใหม่ของไทยสอดคล้องกับวันปีใหมสากล ดังนั้น จึงให้เปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่จากวันที่ 1 เมษายน เป็นวันที่ 1 มกราคม เมื่อปี พ.ศ.2484 ทำให้ปี พ.ศ.2483 เหลือเพียง 9 เดือน เท่านั้น คือ ตั้งแต่เดือนเมษายน จนถึงเดือนธันวาคม ดังนั้น เดือนมกราคม กุมภาพันธ์ และ มีนาคม ถัดมาจึงกลายเป็นเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ และ มีนาคม ของปี พ.ศ.2484 เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น โปรดดูตารางเปรียบเทียบ

ตารางเปรียบเทียบปีใหม่ไทยและปีใหม่สากล

ปี 2482	ปี 2483	ปี 2484
เมษายน	เมษายน	มกราคม
พฤษภาคม	พฤษภาคม	กุมภาพันธ์
มิถุนายน	มิถุนายน	มีนาคม
กรกฎาคม	กรกฎาคม	เมษายน
สิงหาคม	สิงหาคม	พฤษภาคม
กันยายน	กันยายน	มิถุนายน
ตุลาคม	ตุลาคม	กรกฎาคม
พฤศจิกายน	พฤศจิกายน	สิงหาคม
ธันวาคม	ธันวาคม	กันยายน
มกราคม	–	ตุลาคม
กุมภาพันธ์	–	พฤศจิกายน
มีนาคม	–	ธันวาคม
12 เดือน	9 เดือน	12 เดือน

(การเปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่เป็นสากลได้กำหนดเป็นพระราชบัญญัติปีประดิทิน พุทธศักราช 2483)

อาจมีบางท่านยังสับสนหรือไม่เข้าใจ ขอให้ดูตัวอย่างต่อไปนี้ประกอบ อาจทำให้เข้าใจดีขึ้น

ตัวอย่าง ผู้ที่เกิดวันที่ 10 มกราคม 2482 จะมีอายุครบ 1 ปีบริบูรณ์เมื่อใด

วิธีคิด กรณีนี้ หากคิดด้วยวิธีธรรมดา (ทำนองเดียวกับวิธีที่ 1) ก็จะใช้ 1 บวก 2482 (พ.ศ.เกิด) ก็จะได้เป็น พ.ศ.2483 และจะได้คำตอบว่าผู้นี้จะมีอายุครบ 1 ปีบริบูรณ์ ในวันที่ 9 มกราคม 2483 แต่เนื่องจากวันที่ 9 มกราคม 2483 ไม่มี เนื่องจากได้ถูกเปลี่ยนเป็นวันที่ 9 มกราคม 2484 แทนดังนั้น คำตอบที่ถูกต้องคือผู้นี้จะมีอายุครบ 1 ปีบริบูรณ์ ในวันที่ 9 มกราคม 2484 เท่ากับบวกเพิ่มอีก 1 ปีนั่นเอง จึงอาจสรุปเป็นหลักได้ว่า ผู้ที่เกิดเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ และมีนาคม ก่อนปี พ.ศ.2484 หากต้องการทราบอายุครบ X ปีบริบูรณ์ เมื่อใด ก็ให้เอา (X+1) บวก พ.ศ.เกิด เพื่อให้ตรงกับความเป็นจริง มิได้เป็นการนับแล้วได้กำไรแต่อย่างใด

วันพ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุ

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า “ข้าราชการซึ่งมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์แล้ว จะต้องพ้นจากราชการเพราะครบเกษียณอายุเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่อายุ 60 ปีบริบูรณ์”

ดังนั้น วันที่พ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุคือวันที่ 1 ตุลาคม วันสุดท้ายที่อยู่ในราชการคือวันที่ 30 กันยายน ซึ่งเป็นวันสิ้นปีงบประมาณ

อาจมีผู้สงสัยว่า เหตุใดไม่พ้นจากราชการในวันที่ 30 กันยายน เพราะวันดังกล่าวคือวันสิ้นปีงบประมาณ กรณีนี้อธิบายได้ว่า หากพ้นจากราชการเพราะครบเกษียณอายุในวันที่ 30 กันยายน บุคคลดังกล่าวก็จะหมดสภาพการเป็นข้าราชการในวันที่ 30 กันยายน วันสุดท้ายของการเป็นข้าราชการ คือวันที่ 29 กันยายน จึงถือว่าพ้นจากราชการก่อนวันสิ้นปีงบประมาณ แต่ถ้าพ้นจากราชการในวันที่ 1 ตุลาคม บุคคลดังกล่าวก็พ้นสภาพการเป็นข้าราชการในวันที่ 1 ตุลาคม วันที่ยังมีสภาพเป็นข้าราชการวันสุดท้ายคือวันที่ 30 กันยายน ซึ่งเป็นวันสิ้นปีงบประมาณ

ตัวอย่างการคำนวณเกษียณอายุ

เกิดวัน เดือน ปี	อายุครบ 60 ปี วัน เดือน ปี	วันที่ครบ 60 ปี อยู่ในปีงบประมาณ	พ้นจากราชการเมื่อ สิ้นปีงบประมาณ	พ้นจากราชการเมื่อ
5 เม.ย.2488	4 เม.ย.2548	2548	2548	1 ต.ค.2548
30 ก.ย.2489	29 ก.ย.2549	2549	2549	1 ต.ค.2549
18 ต.ค.2489	17 ต.ค.2549	2550	2550	1 ต.ค.2550
1 ต.ค.2491	30 ก.ย.2551	2551	2551	1 ต.ค.2551
2 ต.ค.2491	1 ต.ค.2551	2552	2552	1 ต.ค. 2552

การแจ้งรายชื่อข้าราชการที่จะครบเกษียณอายุในปีงบประมาณถัดไป

เป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการพลเรือนจัดทำบัญชีรายชื่อข้าราชการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณถัดไป ยื่นต่อกระทรวงเจ้าสังกัด และกระทรวงการคลัง ภายในสิ้นเดือนสุดท้ายของปีงบประมาณ ทุกปี

ตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.2494 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 20 และมาตรา 21 บัญญัติให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนเป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการเว้นแต่ข้าราชการ สังกัดกระทรวงกลาโหม ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการครู และให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุยื่นบัญชีรายชื่อข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญซึ่งจะมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณถัดไป ต่อเจ้ากระทรวงของผู้นั้นและกระทรวงการคลังภายในเดือนกันยายนของทุกปี

ก.พ. ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการพลเรือนตามมาตรา 18 (14) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 ได้มีมติมอบหมายให้ อ.ก.พ.กรม อ.ก.พ.ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และ อ.ก.พ.ส่วนราชการที่ทำหน้าที่ อ.ก.พ.กรม ทำการแทน ก.พ. ในอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการพลเรือน คือ การดำเนินการยื่นบัญชีรายชื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญซึ่งจะมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณถัดไป (ตามตัวอย่างบัญชีรายชื่อแจ้งเวียนให้ส่วนราชการทราบ)

ต่อเจ้ากระทรวงของผู้นั้น และกระทรวงการคลัง แต่สำหรับส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง ให้ยื่นต่อกระทรวงการคลัง โดยให้ยื่นก่อนสิ้นเดือนกันยายนของปีงบประมาณ ทุกปี แล้วให้ส่งบัญชีรายชื่อที่แจ้งกระทรวงการคลังไปยังสำนักงาน ก.พ. จำนวน 1 ชุด พร้อมแผ่น Diskette เพื่อประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย มาตรการ เป้าหมายและขนาดกำลังคนภาครัฐ รวมทั้ง ติดตามประเมินการเกษียณอายุในภาพรวมต่อไป

อนึ่ง มติ ก.พ. ที่มอบหมายดังกล่าวไม่รวมถึงสำนักงานอัยการสูงสุด ดังนั้น ก.พ. จึงยัง ดำเนินการยื่นบัญชีรายชื่อข้าราชการฝ่ายอัยการในสังกัดสำนักงานอัยการสูงสุดต่อกระทรวงการคลัง และสำนักงานอัยการสูงสุดตามเดิม

**ตัวอย่างระยะเวลาการยื่นบัญชีรายชื่อข้าราชการซึ่งจะมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์
ในปีงบประมาณถัดไป**

ข้าราชการพลเรือนที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ในปีงบประมาณถัดไป	ยื่นบัญชีรายชื่อภายในเดือน.....พ.ศ.
2550	กันยายน 2549
2551	กันยายน 2550
2552	กันยายน 2551
2553	กันยายน 2552
2554	กันยายน 2553

คำถาม – คำตอบ

1. **ถาม** เกษียณอายุ คืออะไร
ตอบ คือการที่ข้าราชการต้องพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เป็นการออกจากราชการโดยผลของกฎหมาย ซึ่งปัจจุบันข้าราชการที่มีอายุครบ 60 ปี บริบูรณ์แล้ว จะต้องพ้นจากราชการ เมื่อสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์
2. **ถาม** เกษียณอายุเกี่ยวกับข้อ ก.พ.7 อย่างไร
ตอบ วัน เดือน ปีเกิด ที่ลงไว้ใน ก.พ.7 ใช้เป็นหลักฐานในการคำนวณและควบคุมเกษียณอายุ
3. **ถาม** ทำไมจึงพ้นจากราชการในวันที่ 1 ตุลาคม
ตอบ เพราะในวันที่ 30 กันยายน ซึ่งเป็นวันสิ้นปีงบประมาณ บุคคลผู้นั้นยังมีสภาพเป็นข้าราชการอยู่เป็นวันสุดท้าย จึงถูกต้องตามมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.2494 และที่แก้ไขเพิ่มเติมซึ่งบัญญัติว่า ข้าราชการซึ่งมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่อายุครบ 60 ปีบริบูรณ์...
4. **ถาม** ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุข้าราชการพลเรือนสามัญ
ตอบ มาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.2494 บัญญัติให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน เป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือนวิสามัญ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ และข้าราชการอัยการ
5. **ถาม** นายชิต เกิดเมื่อ 5 เมษายน 2489 จะมีอายุครบ 60 ปี เมื่อใด และต้องพ้นจากราชการ เพราะเกษียณอายุในวันใด
ตอบ อายุครบ 60 ปี เมื่อ 4 เมษายน 2549 และต้องพ้นจากราชการเมื่อ 1 ตุลาคม 2549
6. **ถาม** นายชอบ เกิดเมื่อ 5 พฤศจิกายน 2491 จะมีอายุครบ 60 ปี และต้องพ้นจากราชการ เพราะเกษียณอายุในวันใด
ตอบ อายุครบ 60 ปี เมื่อ 4 พฤศจิกายน 2551 และต้องพ้นจากราชการเมื่อ 1 ตุลาคม 2552
7. **ถาม** นายชัย เกิดเมื่อ 1 ตุลาคม 2492 จะมีอายุครบ 60 ปี เมื่อใด และต้องพ้นจากราชการ เพราะเกษียณอายุในวันใด
ตอบ อายุครบ 60 ปี เมื่อ 30 กันยายน 2552 และต้องพ้นจากราชการเมื่อ 1 ตุลาคม 2552

8. ถาม นายชู เกิดเมื่อ 2 ตุลาคม 2492 จะมีอายุครบ 60 ปี เมื่อใด และต้องพ้นจากราชการ เพราะเกษียณอายุในวันเกิด

ตอบ อายุครบ 60 ปี เมื่อ 1 ตุลาคม 2552 และต้องพ้นจากราชการเมื่อ 1 ตุลาคม 2553

9. ถาม ทำไมจึงนับอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ในวันก่อนที่จะถึงวันเกิด

ตอบ เพราะมติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร 0205/ว 42 ลงวันที่ 13 มีนาคม 2538 มีมติให้นับอายุบุคคลตามนัยหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0513/ว 58 ลงวันที่ 6 พฤษภาคม 2537 ซึ่งกำหนดให้นับอายุบุคคลตามนัย มาตรา 16 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ที่แก้ไขใหม่และใช้บังคับในปัจจุบัน) ซึ่งบัญญัติว่าการนับอายุบุคคลให้เริ่มนับแต่วันเกิด

ตัวอย่าง

บัญชีรายชื่อข้าราชการพลเรือนผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญซึ่งจะมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์
ในปีงบประมาณ พ.ศ.

สังกัดกรม กระทรวง

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/ส่วนราชการ	ระดับ	เกิด วัน เดือน ปี	หมายเหตุ
	<u>ข้าราชการพลเรือนสามัญ</u>				
1.	นาย ก.	อธิบดี (นักบริหาร 10)	10	2 ต.ค.2487	เรียงจากระดับ สูงสุดลงมา
2.	นาง ข.	ผู้อำนวยการกอง (นิติกร 8) กองนิติการ	8	1 ธ.ค.2487	
3.	นาย ค.	บุคลากร 7 ว	7	2 ส.ค.2488	
4.	น.ส. ง.	สำนักบริหารกลาง เจ้าหน้าที่ธุรการ 5 สำนักกฎหมาย	5	1 ต.ค.2488	
	<u>ข้าราชการพลเรือนวิสามัญ</u>				

- หมายเหตุ**
- ตัวอย่างข้าราชการพลเรือนผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญซึ่งจะมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ.2548 คือ ผู้ที่เกิดระหว่างวันที่ 2 ตุลาคม 2487 ถึงวันที่ 1 ตุลาคม 2488
 - ให้ระบุทั้งชื่อตำแหน่งในการบริหารและชื่อตำแหน่งในสายงาน (กรณีชื่อตำแหน่งในการบริหารต่างจากชื่อตำแหน่งในสายงาน)